

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 288. Quid in hac parte dicendum de libello repudii concesso
Judæis, & num licita eis separatio talis, super inductâ aliâ uxore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

C A P U T II.

*De dissolutione matrimonii quò ad thorum
& cohabitationem.*

Quæst. 288. Quid hac in parte dicendum de libello repudii concessò Iudeis, & num licita eis separatio talis, superinducat aliam uxore.

1. **R**esp. primò: Libellus repudii sic dictus à parvo libro, quia siebat hæc repudiatio in scripto hac vel simili forma: Conditione tua non utor: vel restuas tibi habeto. Peteyra in elucidar. L. 3. n. 1713. erat dimissio prioris uxoris, non tantum quò ad thorum, sed etiam quò ad solutionem vinculi matrimonii; quia siebat, ut repudiata primâ, aliam uxorem superinducere posset, si vellet, maritus. Permissus erat Iudeis in lege veteri hic libellus, seu hæc dimissio uxoris, etiam post consummatum matrimonium, Deuteron. 24. & Malach. 2. ob duritiam cordis eorum, ut inquit Christus. Matth. 19. adeoque jam Deo dispensante verè dissoluebatur prius matrimonium, & validè contrahebatur novum. Nequaquam tamen id permisum gentibus, ita ut hæc nec liberè nec validè dare possent repudium tale uxoribus tuis.

2. Resp. secundò: Non tamén in lege Mosaica fuisse licitum tale repudium, sed tantum permisum tanquam minus malum ad vitanda majora, tenent aliqui. Probabilius tamencensent alii, ut Azor. p. 1. L. 6. c. 1. q. 8. Pirk. b. t. n. 49. cum communione, id licitum fuisse, si enim id licitum non fuisse Iudeis, sive si sine peccato id fieri non potuerit, vix credibile est, non aliquando saltem in Scriptura, vel à Prophetis iste ultius repudii fuisse corruptus.

3. Resp. tertio: Modò post legem Evangelicam certum est, nec Iudeis, nec infidelibus aliis permisum amplius tale repudium, ita ut neque fiat licet, neque validè, hoc est, matrimonium per illu in non dissolvatur; quia Christus Matth. 19. reprobavit illud, & ad statum legis naturalis, in quo matrimonium erat absoluè indissolubile, reduxit, & hanc dispensationem in hac lege naturæ Iudeis concessam revocavit. Sanch. de matr. l. 10. d. 1. n. 7. & 8. unde, ut dictum supra, infideles ad fidem conversi uxores tempore infidelitatis repudiatas tenent recipere, repudiatis illis, quos forte superinduxerunt, uxoribus, excepto casu, quo per conversionem alterius conjugis solvit prius matrimonium tempore infidelitatis contractum, prout deciditur c. gaudemus. b. t. Sed neque his obstat dictum Christi: *Quicunque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, & alteram duxerit, mœcharatur, nam juxta dicta superius his verbis dissolutionem cohabitationis induxit, nisi antecelerit fornicatio, nulla facta mentione de dissolutione vinculi matrimonialis, ut illum textum explicant D. August. L. 1. de adult. conjung. c. 9. Abul. in c. 19. Matth. q. 76. Maldon. & Jansen. ibid. & in illis Sanch. d. 2. n. 3. ubi quoque textus innuentes contrarium explicat, Ad hæc, ut Cajet. apud Castr. d. 3. p. 6. n. 1. Christus solùm dixit, mœcharium, qui uxorem dimittit extra causam fornicationis; de dimittente*

verò eam intercedente fornicatione, nihil dicit; tametsi Pharisæi interrogantes Christum, quæstionem faciebant de dimissione quò ad vinculum. Et hæc ex constante sensu Ecclesiæ juxta mentem Apost. 1. ad Cor. 7. ubi: *Principio non ego, sed Dominus, uxorem à viro non discedere, nisi causa fornicationis, & si discesserit, aut innupta maneat, aut viro reconcilietur. Quare c. signa mulier. 31. q. 1. Ubique illo Apostoli textu infertur, quod, quia ibi non idem dicitur de viro, quod de uxore, huic licet intercedente fornicatione uxoris discedere, & deceream, meritò, utpote desumptum ex concilio apud Vermerias apocrypho. Maldon. in c. 19. Matth. ostendit non curandum. Ut & c. uxor. 32. q. 1. ubi quod vir uxorem probatam ream de machina ta sibi morte possit dimittere & aliam ducere ab Hæreticis falsò affingi Sancto Ambrofio, ostendit Abul. in c. 19. Matth. q. 76. ad 1. Sed & concessio, dicto textus verè desumptos ex S. Ambrofio, alioz que Patribus loqui de legibus tempore sui saeculi usitatissimis, quæ aliter de viris, aliter de fæminis hac in parte disponebant, ostendit Ponc. L. 7. c. 52. à n. 2.*

Quæst. 289. An infideles, qui in secundo vel tertio ulteriore gradu linea collateralis, si convertuntur ad fidem, debeant separari quò ad thorum.

1. **R**esp. Cùm tales contraxerint validè, quippe qui non obligabantur constitutionibus canoniciis, vi quarum tantum annullatur matrimonium contractum in dictis gradibus; adeo quæ etiam post conversionem illorum ad fidem hoc eorum matrimonium subsistat indissolubilitate quò ad vinculum, non sunt separandi etiam quò ad cohabitationem, dum ambo sunt conversi. Dum verò unus eorum conversus, & alter renunt converti, vult tamen fidelis cohabitare sine contumelia creatoris & periculo perversioris, ad sumnum ex præcepto ecclesiastico quò ad thorum separandi videntur, non quia contraxerint in gradu prohibito, sed quia ex cohabitatione regulariter præsumunt periculum perversioris, juxta dicta supra. Quod si autem contraxissent in gradibus consanguinitatis iure divino ac naturali prohibitis, quales sunt gradus primus linea recta, & gradus primus linea collateralis, in qua sunt frater & soror, cùm tale matrimonium etiam gentilium & Iudeorum fuerit semper nullum, conversi ad fidem omnino sunt separandi. Azor. p. 2. L. 5. c. 13. q. 2. Sanch. L. 7. d. 52. n. 12. Barb. inc. gaudemus. b. t. n. 2. Pirk. n. 40.

Quæst. 290. An & qualiter periculum animæ sit causa sufficiens divorciis seu separationis quò ad cohabitationem.

2. **R**esp. primò: Quotiescumque grave periculum animæ seu salutis imminet alteri coniugum ex cohabitatione, ut dum unus nititur alterum pertra-